

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B. ÖRÖKÖSEI.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyilt-tér sora 1 korona.

HÁBORÚ!

Irta: Dr. Buzás Dezső.

Megnehezült az idők járása felettünk! Súlyos időköt élünk, nekünk eddig szinte elképzelhetlen helyzet aggasztó nyomása nehezedik ránk s mintha valami csudás, világokat megrendítő új természeti látomás rejtelmes végzetszerűsége préselné össze egész valónkat: úgy állunk a háborúval szemben, mely sajnos lehetőségéből immár szomorú valósággá lett. Ne vegye senki kishitűségnek, ha e szörnyen komoly órákban számot vetünk helyzetünkkel, ha elgondoljuk — ha ugyan eltudjuk gondolni — mindazt a mérhetetlen szenvedést, veszteséget életben, eszmei, anyagi javakban, kultúrában, amit a háború jelent ma, tökéletesedett voltának minden iszonyatával.

De ha mindezt végiggondoljuk s legridegebb józansággal a háború teherlapjára írjuk is ezeket a súlyos, irtózatossá tetteket, akkor is nyugodtan megállapíthatjuk, s e mérlegelésből eredt meggyőződésünket a bátorság, az önbizalom, a nemzeti öntudat adta minden erő hatalmával kiálthatjuk világga: ennek megkellett lennie s ha megkellett lennie álljuk becsülettel!

Ki érezte valaha egy még nem tudott súlyos kór első nyilvánulását: a minden porcikánkat átható zsidóságot, minden sejtünket összeroppantani kész, még nem érzett, de már sejtett emészto baj iszonyu révületét? Transponáljuk ezt a sötét képet egy nemzet testére és megkaptuk hazánk immár évek óta tartó világpolitikai helyzetének jellemzését. Az örökös bizonytalanság, a folytonos fegyverkezés mellett a félig békés, félig háborus állapot anyagi jólétünket felemészto hatása, az az ellenségeink körében egyre jobban elharapozó hit, hogy a világtörténelem mérlegén megmértünk s könnyűnek találtattunk: már-már így is türethetlenné tették egész létünket. Ha helyzetünk szomorú voltát másként nem éreztük volna meg, itt határainkon boszantó, éretlen nemzetiségi mozgalmak tárták volna elénk a helyzetet a maga igaz mivoltában. Amit hatalmasabb elleneink, mint távoli lehetőséget maguk közt tán megtárgyaltak, azt Szerbia a műveletlenség fékezeti szenvedélyével, szüklátóköri nagyzási hóborttól elragadottan már gyakorlat terére vitte volna át, de mert a tett propagandája hadi tettekben velünk, a hatalmasabbal szemben nem nyilvánulhatott meg, a folytonos uszítás éretlen elvakult forradalmárokat nevelt, kik a

monarchia déli határán egyik lázítást, merényletet a másik után inscenáltak. Betetőzte ezeket az üzelmeket a trónörökös pár galád meggyilkolása. Ez a valamennyinél iszonyúbb merénylet, melynek, mint most már hitelesen megvan állapítva, összes számai Szerbiába vezetnek, ki kellett hogy ragadja a monarchiát a hatalmasabbnak nagylelkű türelméből és ütött a leszámolás órája.

A legapróbb emberi existenciának is van egy féltett kincse: a becsület. Az államnak, mely megszemélyesítője a nemzeti öntudatnak, épen ily féltékenyen kell saját tekintélye, becsülete megóvásán örködni s az előzmények ezt a háborút a becsület kérdésévé tették. Más boldogabb nemzeteknek megadatott, hogy hódító hadjáratokkal gyarapítsák hatalmukat. Minket ily szándék nem vezérelhet. De ha felvetették ránk a lét vagy nem lét kérdését, ha erőpróbát kell kiállanunk, a nemzeti öntudat, államfenntartó erő nagy próbáját: nem lehet egy pillanatig sem kétséges, hogy a próbára vállalkoznunk kell mindazzal az erővel, lelkesültséggel, azzal a nagyszerű helyzeti energiával, melynek gyűjtője a magyar nemzet ősi idők óta. És ha van kiválmunk, panaszunk egymással, az állammal szemben: ma, a nagy próba idején ne kérdezzük, ne panaszzunk. Minden gondolatunk az összetartás fokozása, minden érzésünk az elszántság ébrentartása legyen. Hisz mi nem állunk más nemzet fejlődésének útjában, de élni akarunk s ha azt kérdezik van-e rá erőnk s a kérdés feleletet vár: legyen a felelet olyan, mely elnémita elleneinket, mely évszázadokra kiható bizonyossága legyen annak, hogy „élni bennünk van hit, remény s erő”.

Az elkövetkező hetek, hónapok a lelkesültség mellett elhozzák a szenvedéseknek, egyesek, családok megpróbáltatásának nehéz óráit is. Erősítsük meg a kishitűekkel, hogy ma, amikor az örök béke még csak ábrándozók álma, ily szörnyű próbának is alá kell vetnünk magunkat, hogy ez az az idő, amelyben az egyén érdekének, érzésének fel kell olvadnia egy nagy nemzeti közösség mindent egybeforrasztó tüzében, mely pusztít, de tisztít is s mely tán sarjastója lesz egy szebb, nyugodtabb nemzeti életnek, mely után, mint vihar után a tiszta levegőben, tán tokozottabb, egészségesebb, szabadabb fejlődés útja nyílik meg a biztosított nemzeti létben belül millióknak, kik ma egyéni érdekük feláldozásával, vérük hullásával, életük kockáztatásával küzdik ki a haza életét.

Községi gyűlések.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete július hó 26-án tartott gyűlésén tárgysorozat előtt bemutatja főjegyző a Szent-Györgyhegyi bazaltbánya levelét arról, hogy a bánya igazgatósága a visszaküldött 305 koronát birói letétbe helyezte, s hogy a szerződés felbontását nem ismeri el. A képviselőtestület a levelet nem veszi tudomásul.

Elutasítja Scheiber József és fia Sándor, továbbá Fehér Karolin valamint gyermekeinek tapolczai illetőségét.

A községi fogház átalakítását elhalasztja.

Jelenti főjegyző, hogy a kórházi berendezések a kellő időre szállítottak, egyúttal felolvassa a kórházi bizottság jegyző könyvét, jelenti továbbá, hogy az irgalmas nővérek központi háza a szerződést megküldötte.

A kórházi szállítások átvétele tárgyában a bizottság jelentését tudomásul veszik, a szállított tárgyak árát a feltételek szerint kiutalja, egyúttal a bizottság javaslatára elhatározza, hogy a kórházat villamoscsengővel felszerelteti és a telefont bevezeteti, továbbá elhatározza, hogy két márványtáblát szerez be, az irgalmas nővérek szerződésének aláírására előljáróságot utasítja.

Előadja főjegyző, hogy a villanytelep bővítési tervezetében Keszler Aladár szakértő által beadott észrevételeket az előljáróság letárgyalta és úgy határozott, hogy a tervet és költségvetést a szakértő észrevételei szerint elfogadásra ajánlja, az észrevételekben említett eltérésekről és pótmunkákról pótajánlásra hívja fel a Ganz-céget, jelenti továbbá főjegyző, hogy a pótmunkák költségvetését a Ganz-cég át is adta már s úgy a szakértő észrevételeit, mint a pótköltségvetést felolvassa, melyek alapján elhatározza, hogy a szakértő észrevételeit, a villamos-bizottság az előljárósággal együtt a szakértő és a Ganz-cég bevonása mellett tárgyalja le s tegyen jelentést.

Elhatározza, hogy a megye által katonai beszállásokra adandó kártalanításból a tisztai szállásokra szükséges ráfizetések levonása után, a fennmaradó összeget a pénz megérkezésekor kifizeti a szállásadóknak.

Községi gazda jelentésére felmezteti a Halastó pusztára bérlőjét a községnek a veszprémi püspökséggel 1864. évben kötött egyezség 4. pontjaira, mely szerint a kérdéses hely a

községé, azonban megengedett a püspökségnek, hogy usztatás alkalmával a birkái ott megtérhetnek.

Előadja főjegyző, hogy községbíró a vadászati szerződést nem írta alá, mert abban állítólag olyan kikötés is foglaltatik, amiről nem volt szó, — községgazda folytatólagosan előadja, hogy vadászati bérlő nem egyezik bele, hogy ő valamint az erdős fegyvert hordhassanak az erdőben, továbbá elakarja tiltani a gombázókat és a község szegényebb népét a száraz ágak összeszedésétől, s nem akarja megengedni, hogy a gazda járhasson az erdőben. A képviselőtestület meggyőződött, hogy a szerződés helyesen van kiállítva, abban nincs olyan feltétel, amiről szó nem lett volna, vagy ne lett volna megállapítva, azonban tekintve a községbelieknek a gazda által felhozott panaszait, amelyek a község régi jogát és gyakorlatát akarják megzavarni, — határozatott, hogy az előjáróság tárgyaljon Bozzay János bérlővel ezen újabb kikötéseket illetőleg s ha azokat elfogadja, akkor vele ez értelemben pótszerződés kötendő, ha pedig nem fogadja el, akkor augusztus elseje előtt újabb képviselőtestületi gyűlés hívandó össze. Marton Rezső kijelenti, hogyha augusztus hó 1-én a vadászati szerződés nem lesz aláírva, akkor az előjáróság ellen fegyelmi vizsgálatot kér.

Elfogadja Frisch Jenő 150 korona portálépítési díját azzal, hogy Frisch az ügyvédi költséget is megfizeti.

A képviselőtestület második gyűlése a múlt héten július 31-én volt, amelyen előadja főjegyző, hogy a villamosbizottság és előjáróság a villanytelep bővítésére vonatkozó terveket, költségvetést s a szakértő észrevételeit átvizsgálta s azt a szakértő észrevételei alapján elfogadásra ajánlja, melyre a képviselőtestület elhatározza, hogy az építési munkálatokra vonatkozó költségvetést és tervet jóváhagyja, a szakértő észrevételeinek figyelembe vételével.

Előadja főjegyző, hogy Bozzay Jánossal, a vadászterület bérlőjével a múlt gyűlés határozata értelmében, a községbíróval egyetemben tárgyalt, — Bozzay János kijelentette, hogy semmiféle kikötések és feltételek elfogadására nem hajlandó. A képviselőtestület a gazda panaszait tárgyalván megállapítja, hogy a gombázás, eprészés, fázis, legeltetés, mint a tulajdonjogból eredő jogositványok a tulajdonost illetik; ezek a vadászati jog bérletnek nem képezik tárgyát, azok gyakorlása tehát a vadászati jog bérlőjének beleegyezésétől nem függ. Elhatározza a képviselőtestület, hogy az említett jogok gyakorlását a község polgárainak ezután is megengedi, és a községi marhacsordának az erdőben való legeltetését gyakorolni fogja, erről a vadászati jog bérlőjét értesíteni rendeli azzal a figyelmeztetéssel, hogy szerződése szerint a község területén csupán a vadászati jogot vette bérbe, tehát a községnek és polgárainak a tulajdonjogból folyó szabad rendelkezési, ily birtoklási jogának megháborításától saját érdekében tartózkodják.

Elhatározza a képviselőtestület, hogy a városgazda és az erdőőr az erdőben teljesítendő hivatalos eljárásuk alatt hosszucsövű fegyvert hordanak úgy mint azelőtt, mert ez saját személyes biztonságuk céljából az erdőben feltétlenül szükséges, de meg a fegyvertartásra az alispán is megadta az engedélyt. Ehhez képest tehát a képviselőtestület a már megkötött vadászberleti szerződés aláírására községbíró utasítja.

Jelenti községbíró, hogy a viszlói erdő szélén lévő kérdéses fa tulajdonjoga megállapított, t. i. gróf Deym beleegyezett, hogy a 60 koronára becsült fa értékének fele Tapolczának kifizetessék s a fa a grófé lesz, a sodrony továbbra is a fán erősítve maradhat.

Hogyan levelezzünk katonáinkkal?

Kereskedelemügyi m. kir. minister.

57462/914. sz.

HIRDETMEŒY.

1. A hadrakelt sereggel való postaforgalom közvetítésére tábori postahivatalok állíttatnak fel.

2. A tábori posta szállít: A) Hivatalos (szolgálati) küldeményeket, melyeket parancsnokságok, katonai és polgári hatóságok, hivatalok és intézetek adnak fel s pedig:

a) hadrakelt sereghez és seregtől: mindennemű közönséges és ajánlott levélpostai küldeményeket,¹⁾ pénzesleveleket és csomagokat, értéknyilvántással vagy anélkül.

A hivatalos csomagok súlya egyenkint 5 kg.-ot és a csomagolás térfogata minden kiterjedésben mintegy 60 cm.-t meg nem haladhat.

Ez a korlátozás azonban nem vonatkozik az elesettek hagyatéki tárgyait tartalmazó hivatalos csomagokra, melyeket a parancsnokságok küldenek a pöttestekhez, de e küldemények maximális súlya sem lehet darabonként mintegy 10 kg.-nál több.

Hivatalos küldemények az önkéntes betegápolás ügyeiben váltott küldemények is.

Terti vevény használata nincs megengedve.

B) Magánküldeményeket és pedig:

I. A hadrakelt sereghez: a) közönséges (nem ajánlott) leveleket egyenkint 100 gr. súlyhatárig, tábori postai levelezőlapokat,²⁾ közönséges (hivatalosan vagy magánaton előállított) levelezőlapokat, nyomtatványokat, hírlapokat, árumintákat és üzleti papirokat és b) pénzesleveleket 1000 K értékig.

II. A hadrakelt seregtől:

a) tábori postai levelezőlapokat,³⁾ b) közönséges (hivatalosan vagy magánaton előállított) levelezőlapokat, c) közönséges, nyitva feladott leveleket, d) pénzt — 1000 K összegig. — mely pénzeslevélben csak a felettes parancsnokságok (hatóságok, intézetek) útján küldhető.

3. A hadrakelt sereghez szóló, vagy onnan eredő magánküldeményeket ajánlottan kezelni nem lehet.

Az express- és utánvételes kezelésnek sem a hivatalos, sem a magánküldeményeknél nincsen helye.

Postautalványokat, postai megbízásokat és postatakarékpénztári fizetési utalványokat a tábori posta nem továbbít.

A „saját kezéhez“ való kézbesítést kikötni nem lehet.

Az, hogy magáncsomagok a hadrakelt

1) Leveleket, levelezőlapokat, nyomtatványokat, hírlapokat, árumintákat és üzleti papirokat.

2) Rózsaszínű papíron postai értékjegy nélkül »Tábori postai levelezőlap, illetve »Feldpost-Korrespondenzkarte« felirással készülnek.

3) Rózsaszínű papíron postai értékjegy nélkül »Tábori postai levelezőlap« felirással készülnek.

sereghez szállíthatók-e és milyen feltételek mellett, későbbi elhatározásnak van fentartva, amikor is azt közhírré fogják tenni.

A tábori postai levelezőlapokat a hadrakelt sereghez, az erődített helyek hadi védőrségéhez és a hajóhadhoz tartozó katonai és polgári egyének részére⁴⁾ a tábori postahivatalok és a katonai parancsnokságok (hatóságok, intézetek) ingyen adják ki. Ezenkívül ellátják tábori postai levelezőlapokkal a katonai egyéneket a mozgósítási állomásra.

Tábori postai levelezőlapokat az állami postahivataloknál darabonként 1 filléért mindenki kaphat.

4. A tábori postaküldemények díjazására nézve a következők mérvadók:

a) A hivatalos (szolgálati) küldemények és az önkéntes betegápolás ügyében váltott küldemények, ugyanabban a terjedelemben, mint a belföldi forgalomban, portómentesek.

b) A hadi foglyoknak szóló, vagy az általuk feladott levélpostai küldemények úgy a belföldön és a rendeltetési országban, mint a közbeeső országokban az összes postadíjak alól mentesek.

c) A hadrakelt sereghez, az erődített helyek hadi védőrségéhez és a hajóhadhoz tartozó összes katonai és polgári egyének⁵⁾ által az Osztrák-magyar monarchiába, vagyis az Ó császári és apostoli királyi Felsege uralkodása alatt álló összes országok területére küldött, valamint az innen az előbb említett összes egyénekhez intézett (a tábori postával való továbbításra alkalmas) magánlevelezés (levelek 100 gr. súlyig és tábori postai levelezőlapok) portómentesek.

Ez a portómentesség f. é. augusztus hó 1-én lép életbe.

d) Minden más küldeményért ugyanazokat a postadíjakat kell fizetni, mint béke idején. Azokért a pénzeslevelekért és csomagokért mindazonáltal, melyek a hadrakelt sereg egyes részei közt váltódnak, vagy az Osztrák-magyar monarchia területén avagy ennek területére adatként fel, súlyportó fejében, a távolságra való tekintet nélkül, be kell szedni:

A) pénzeslevelekért 48 fillért;

B) csomagokért:

a) 5 kilogramm súlyig 60 fillért;

b) minden további kg.-ért, vagy ennek részeért 10 fillért.

Az összes postadíjakat mindjárt a küldemények feladásánál kell lefizetni.

e) Portóköteles küldemények frankokönyveszer alá esnek. Ha nincsenek eléggé bermentesítve, avagy teljesen bermentesítetlenek, nem továbbíttatnak.

5. Címzések:

I. A hadrakelt sereghez, a tábori postával közvetítendő küldemények címritáinak tartalmazniuk kell:

a) fenn balra — a feladó nevét és címét;

b) fenn jobbra — a „Tábori posta“ jelzést;

c) középen — a címzett nevet; parancsnokságoknak, csapatoknak vagy intézeteknek szóló küldeményeknél az egyének nevét, rendfokozatát és a csapattestést (parancsnokságát, intézetét stb.), a legénységénél meg az alsztyált és

d) alul jobbra — tábori vagy hadtáppostahivatalt,⁶⁾ amelyhez címzett utalva van. Például:

A feladó neve: Tábori posta.

„ címe:

Kovács Antal tizedesnek

1. honvédhuszárezred

3. század

Tábori postahivatal 82.

Az illető csapattest (parancsnokság, intézet stb.) felettes magasabb parancsnokságát (dandár-, hadosztály-, hadtest-, hadseregkötelék) megjelölni tilos. Azoknak a címzettek-

4) Beleértve a hadrakelt seregnél, az erődített helyek hadi védőrségénél és a hajóhadnál szolgálati vagy szerződéses viszonyban álló egyéneket.

5) Beleértve a hadrakelt seregnél, az erődített helyek hadi védőrségénél és a hajóhadnál szolgálati vagy szerződéses viszonyban álló egyéneket.

6) Minden parancsnokság, csapattest, intézet, valamint a hadrakelt sereghez tartozó minden egyes egyén meghatározott tábori vagy hadtáppostahivatalhoz van utalva és köteles annak a számát mindazon helyekkel (egyénekkel) közölni, ahonnan (akiktől) küldeményeket vár.

milyen feltételek
snak van feltartva,
gják tenni.

lapokat a hadra-
helyek hadi véd-
oz tartozó katonai
4) a tábori posta-
ancsnokságok (ha-
adják ki. Ezen-
levezőlappokkal
gósítási állomásra,
apokat az állami
kint 1 fillérért min-

nyének díjazására
dók:
ati) küldemények
s ügyében váltott
s terjedelemben,
n, portómentesek.
szóló, vagy az ál-
küldemények ugy-
si országban, mint
összes postadíjak

az erődített he-
és a hajóhadhoz
polgári egyének³⁾
narchiába, vagyis
királyi Felsége
s országok terü-
innen az előbb
intéztett (a tábori
alkalmas) magán-
súlyig és tábori
mentesek.

é. augusztus hó
yert ugyanazokat
mint béke idején.
és csomagokért
rakelt sereg egyes
t. Osztrák-magyar
ennek területére
n, a távolságra
szedni;
lért;

60 fillért;
ert, vagy ennek
indjárt a külde-
zetni.
yek frankoköny-
nek eléggé ber-
rmentesítettnek,
tábori postával
cimiratainak tar-

nevét és címét;
pori posta" jel-
nevét; parancs-
gy intézeteknek
gyének nevét,
stést (parancs-
génységénél meg

gy hadtápposta-
t utalva van.
Tábori posta.
esnek
red
ostahivatal 82.
csnokság. ~~12.~~
arancsnokságát
, hadseregeköté-
k a címzettek-

az erődített helyek
olgálati vagy szer-
az erődített helyek
olgálati vagy szer-
est, intézet, vala-
den egyes egyén
stahivatalhoz van
indazon helyekkel
d) küldeményeket

nek a küldeményei, akik valamely magasabb
parancsnoksághoz vannak beosztva, csak ez
utóbbi kell jelezni.

II. Azon küldemények cimratainak, mely
küldemények a cs. és kir. hadihajókon,
torpedónaszádokon stb. lévő haditengerészeti
parancsnokságokhoz és egyénekhez vannak
intézve, tartalmazniok kell:

a) fenn balra — a feladó nevét és címét,
b) fenn jobbra — a „Tábori posta“ jelzést,
c) középen — a címzett nevét; parancs-
nokságoknak szóló küldeményeknél ezeknek
előírt megnevezését, az egyéni névre szóló
küldeményeknél az egyéni nevét, rendfoko-
zatát, a legénységénél még a századot és a
hajó (naszád stb.) nevét,

d) alul jobbra — ha címzett hajón, a ten-
geren tartózkodik, „Póla 1. sz. postahivatal“,
ha a cs. és kir. dunai hajóraj valamely jár-
művén tartózkodik, „Budapest, haditengeré-
szeti különítmény parancsnokság“ (Marine-
detachment-Kommando) kitéltet. Például:

A feladó neve: Tábori posta.

címe:

Szabó Gergely kormányossegének

7. század

Ö. F. „Tegethoff“ hajóján

Póla 1. sz. postahivatal

III. Ha a postaküldemények azon parancs-
nokságok, csapatok stb. számára adatkak
fel, melyek tábori vagy hadtáppostahivatal-
hoz nincsenek utalva (erődített helyek véd-
őrségei stb.), valamint ha a haditengerészet
azon parancsnokságaihoz stb. szólnak, me-
lyek behajózva nincsenek, a cimratban a
„rendeltetési helyet“ (postahelyet) kell kiírni.
Hiányos, vagy meg nem engedett címzésű
küldemények nem továbbíthatnak.

A hadrakelt sereghez és a hajóhadhoz
intéztett küldeményeken a feladó címét fel
kell tüntetni, hogy kézbesíthetetlen küldemé-
nyek a feladóhoz visszaterelhetők legyenek.

6. A tábori postá működését csak a had-
sereg főparancsnokságának rendeletére kezdi
meg, mihelyt a tábori postaszolgálat meg-
engedhetőnek látszik.

Azt, hogy a tábori posta működését mikor
kezdi meg, nyilvános hirdetemény útján teszik
majd közhírré.

Az említett hirdeteményben megjelölt idő-
pont előtt, a postahivatalok tábori postai
magánküldeményeket nem vesznek fel, illetve
nem továbbítanak.

7. Ha a viszonyok megkívánják, esetről-
esetre megtiltható, hogy a hadrakelt sereghez
tartozó egyének postaküldeményeket feladhas-
sanak; épen úgy a tábori postaszolgálatot
bizonyos időre egészben vagy részben meg-
lehet szüntetni.

Ha a körülmények megengedik, a tábori
postával szállítható tárgyak körét kiterjesztik.
Az erre vonatkozó rendelkezéseket idejekorán
közhírré fogják tenni.

Kelt Budapesten, 1914. évi július hó 27.

KERTÉSZET.

Értesítés.

Tudomására hozom a t. közönségnek, hogy
a földművelésügyi m. kir. Miniszter ur Ónagyméltósága a gyümölcsfa stb. faiskolai ter-
menyek kiosztásánál a jövőben elsősorban
is a helyi érdekeltiséget óhajtja figyelembe
venni, miből kifolyólag az évenként kiadható
gyümölcsfa készlet felére (a 180—200 cm.
magas, továbbá a 2 méteres és ennél maga-
sabb törzsön utmenti sorfáknak alkalmas
gyümölcsfák, továbbá a gazdasági és disz-
fák, diszbokrok, diszcserjék, valamint ezek
csemetéi, a gyümölcsfa alanycsemeték, az
összes szemzőhajtások és oltóvesszők, füz-
dugványok, gleditschia és maclura csemeték,
az évelő fás futó növények és számóca pa-
lánták készletben lévő teljes mennyiségének
kivételével) a tapolczai m. kir. kertészeti te-
lep vezetősége (Csányi László-utca 14.) a
helyi lakosok részére megállapított — eset-
leges kedvezményes — áron egyesektől 100
drb-ig, a környékbeliek részére pedig teljes
áron, egyesektől szintén 100 drb-ig fogad el
őszi szállításra előjegyzéseket.

Azon esetben, ha a helybeli vagy környék-

beli lakosok kedvezményes áron kérelmez-
nének gyümölcsfákat, akkor egyesek 100
drb-ig egyszerű levél, 100 drb-on felül pedig
szabályszerűen felbélyegzett s a földművelés-
ügyi Miniszter ur Ónagyméltóságához cim-
zendő, de a tapolczai m. kir. kertészeti te-
lep vezetőségénél benyújtandó folyamodvány
alapján vétetnek előjegyzésbe.

Az őszi kiosztáshoz a rendelkezések, illetőleg
folyamodványok benyújtási határideje augusz-
tus hó 30., — mely időn túl beérkezett
folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Az egyes évek őszi gyümölcsfa kiosztá-
sának befejeztével visszamaradt, avagy a
földművelésügyi m. kir. Miniszter ur Ónagyméltósága által ki nem utalt gyümölcsfák
teljes mennyiségére teljes áron, vagy a
helybeliek részére biztosított esetleges ked-
vezményes áron a megrendelések november
hó 30-ig jegyeztetnek elő a következő évi
tavaszi szállításra. Minden fél, aki nem a
helyi szerződés alapján igényel kedvezményes
áru gyümölcsfákat stb.-t, személyazonossá-
gát, állását vagy foglalkozását, vagyoni vi-
szonyait s egyéb igényindokait a községi
előjáróság, vagy a városi polgármesteri hi-
vatal által; városok, községek, egyesületek
(a vármegyei gazdasági egyesületek kivéte-
lével) és gazdakörök pedig a folyamodó tagok
nevét, állását vagy foglalkozását, lakhelyét,
vagyoni viszonyait s a kérelmezett faiskolai
terményeknek nemek és darabszám szerinti
felsorolását magában foglaló s városokban
a polgármesteri hivatal, egyebütt pedig a
községi előjáróság és a járási főszolgabírói
hivatalok által együttesen igazolt, névsoros
kimutatások alapján kérelmezhetik.

Gyümölcsfák, csemeték, oltványok stb.
csakis olyanok részére adhatók ki, akik a
m. kir. kertészeti telep vezetősége előtt hit-
elt érdemlően — esetleg községi bizonyít-
vány útján — igazolják, hogy a kért facse-
metek elültetésére alkalmas területük tényleg
van, s akiknél meg van a garancia arra
nézve, hogy a kért facsemetéket csakugyan
be is ültetik, megfelelően gondozzák s így
a kiszolgáltattott növényanyagot rendeltetésé-
nek megfelelőleg és az üzérkedés kizárásával
használgatják fel.

Tudomásvétel végett az alábbiakban köz-
löm a faiskolai termények eladási egység-
árát:

1. Az I. osztályu nemes, oltott alma, körte,
szilva, cseresznye, meggy, dió és berkenye-
fák, továbbá magról nevelt nemes dió és
berkenye fák ára darabonként 80 fillér, ugyan-
ezek II. osztályu példányai darabonként 40 fillér.

2. Az I. osztályu, nemes oltott kajszin-
barack, őszi barack, hrs, naszpolya és man-
dula fák darabonként 60 fillér, ugyanezek
II. osztályu példányai 30 fillér.

3. A 2—3 éves nemes, oltott, törpe, I. o.
gyümölcsfák ára darabonként 80 fillér, II.
osztályuak darabonként 40 fillér.

4. A 2—3 éves nemes, oltott, alakított
gyümölcsfák (gyümölcsfa alakfák) darabon-
ként 120 fillér.

5. 1—2 évig iskolázott nemes mogyoró
és füge bujtások, sarjak és tövek ára dara-
bonként 30 fillér.

6. 1—2. évig iskolázott nemes egres és
ribizke tövek, valamint évelő fás futónövé-
nyek (Tecoma, Wistaria, Ampelopsis, He-
dera stb.) darabonként 10 fillér.

7. Gazdasági fák és diszfák ára darabon-
ként 60 fillér, ugyanezekből az oltottak da-
rabonként 80 fillér.

8. Diszbokrok és diszcserjék ára darabon-
ként 30 fillér, ugyanezekből az oltványok
darabonként 80 fillér.

9. 1—2 évig iskolázott gazdasági fa, diszfa
és diszbokrok csemete és gyümölcsfa alany-
csemeték ára 1000 darabonkit 30 korona.

10. 1—2 éves gleditschia és maclura ára
1000 darabonkit 15 korona.

11. Füzdugványok ezre 3 korona.

12. Diszfa és diszbokrok szemzőhajtások és
oltóvesszők darabonként 10 fillér.

13. Gyümölcsfa szemzőhajtások és oltó-
vesszők darabonként 4 fillér.

14. Előnevelt (átültetett) nemes számóca-
palánták darabonként 4 fillér.

Birkás Gáspár

a tapolczai m. kir. kertészeti telep
vezetője.

HIREK.

Háboruba!

Nem félve, nem aggódva, de reményteljes
bizakodással írjuk le ezt a nagyjelentőségű
szót. A magyar, ha fegyveres mérkőzésről
van szó, nem ismeri a félelem fogalmát és
tüzből állva ezer szilaj démon cikázik a
vérében. Jaj annak, aki ellentáll neki!

Nincs most helye kétségeskedésnek, aggo-
dalmaskodásnak. Anya, hitves, nővér fojtsa
el könnyét, mikor bucsuzik tőle a hozzá
közelálló férfi, nézzenek a nők biztatón,
lelkésítően a haza oltalmára siető férfiak
szemébe, csak ez méltó a magyar nőhöz,
együttal csakis ez az észszerű. A katona
most ne gondoljon semmire, csak a köte-
lességére, hogy megvédje a hazát. Minden,
minden más érzés és érdek kell, hogy hát-
térbe szoruljon a csaták tüzeiben szükségelt
energia előtt, mert csak ezzel tudjuk buz-
dítani a magunk és családunk életét és
jövőjét.

Oly igaz az ügy, amelyért háboruba me-
gyünk, oly tiszta, mint felhőtlen nyári égről
sugárzó napfény. Mi ne gyöznénk? hisz a
kultúra és az igazság a mi vezérünk, mi
ne gyöznénk, akik a legnagyobb fel-
készültséggel megyünk az ellenség elébe!

Európa tisztában lehet azzal, hogy ami
most történik, az igazságszolgáltatás. Futó-
betyárok, gyáva rablók megleckéztetéséről
van szó és nem a balkáni problémáról. Ezt
a leckét meg kell adnunk s ha ebben akar-
nának megakadályozni minket, csak azokra
járhat szeggyennel és vereséggel, akik fel
akarnák tartóztatni az igazságot a maga
utjában.

Régi dicsőségünk hagyományai éledjenek
fel ezekben a történelmi napokban. A ma-
gyar vitézség, hazaszeretet és királyhűség
hatalmas érzései lángoljanak fel a magyar
szívekben. Félre minden kishitűséggel! Csak
bizni lehet magunkban, erőnkben és abban
az igazságban, ami ott villog a kivont kar-
dok élén megtörő napsugár fényében, a
csillogó szuronyok hegyén s a golyók zá-
porának süvöltő hangjában. Akik ellenünk
törtek, hadd lássák, hogy élünk és élni
van erőnk: a nemzeti becsületért, a hazáért
és a királyért!

Hadimenetrend. A balatoni vasúton,
mint a Dunántúli Helyiérdekű Vasúton
korlátolt polgári forgalom tartatik fenn
olykép, hogy Adony—Pusztaszabolcsig
naponta 2 vonat indul illetve érkezik és
pedig az 1109. számú személyvonat, mely
déltután 1 óra 28 perckor és az 1121. számú
vegyes vonat este 9 óra 15 perckor indul;
az 1122. számú vegyes vonat reggel 7 óra
47 perckor és az 1110. számú személyvonat
déltután 1 óra 15 perckor érkezik. Ukk—
Balatonszentgyörgy közötti forga-
lomban maradt a 6511. számú vegyes
vonat, mely Balatonszentgyörgy felől reg-
gel 3 óra 40 perckor érkezik és 4 óra 49
perckor indul Ukk felé; a 6512. számú
vegyes vonat, mely Ukk felől délelőtt 8
óra 21 perckor érkezik és Balatonszentgyörgy
felé 8 óra 36 perckor indul; a 6517. számú
vegyes vonat érkezik Keszthely felől déltután
4 óra 58 perckor és indul Ukk felé 5 óra
51 perckor, végül a 6518. számú vegyes
vonat, mely érkezik Ukk felől este 8 óra
54 perckor és indul Balatonszentgyörgy
felé 9 óra 20 perckor. A hadimenetrendű
vonalakon mint a Budapest—Zágráb—
Wiener—Neustadt—Barcs—Boba—Csáktor-
nya, utasok csak a katonai vagy köz-
igazgatási hatóság által kiállított igazol-
vánnyal utazhatnak. Nálunk csak Adony—
Pusztaszabolcsig adatkak ki jegyek Buda-
pest felé; leghelyesebb Budapestre Szabad-
battyánon át utazni, miután a Déli Vasút
budapest—pragerhofi vonalán a polgári
menetrend maradt érvényben.

Elmaradt ünnepély. A Balatonfüredi
Önkéntes Tűzoltóegyesület mára tervezett
ünnepélyét, a háború miatt bizonytalan
időre, elhalasztották.

Budapestre szóló levelek címzése.

Budapest székesfővárosban milliónyi lakosság, számos közhivatal és magánvállalat részére szánt hatalmas arányú levelezések tömegének kézbesítése harmincnál több postahivatal közt oszlik meg. A levélkézbesítés e módja rendkívül előnyös a közönségre, ha a levelezés teljes pontossággal van megcímelve, mert az ilyen küldeményt gyorsan is, pontosan is lehet kézbesíteni annak, akinek a feladó szánta. Viszont a hiányos, vagy téves címzésű levelek sok esetben természetesen késeknek, mert a postaalkalmazottak emlékeztetből nem tudhatják, hogy a számos budapesti kereskedelmi és ipari cég, hivatal stb. melyik postahivatal útján jut küldeményei birtokába, másrészt a nagy forgalom közepette nincs idejük ez alkalmazottaknak arra, hogy segédkönyvekben kutassanak s ezáltal a szabályszerűen címzett nagy számú levél kézbesítését késleltessék. A soproni kereskedelmi és iparkamara tehát illetékes helyről nyert felkérés folytán ezuton is figyelmezteti kerületi kereskedőit és iparosait, akiknek eminens érdekük, hogy leveleik kézbesítése késedelmet ne szenvedjen, hogy Budapestre szóló leveleiket saját érdekükben pontos címmel (kerület-, utca-, ház-, emelet- és ajtószám) lássák el, mert ellenkező esetben leveleik kézbesítése csak késedelmesen történhetik meg, esetleg pedig meg is hiúsul.

Segítsünk a munkanélkülieken! Az általános mozgósítással a mezőgazdaságban folyó cséplési munkálatok, amit eddig a mostoha időjárás is késleltetett, most úgyszólván teljesen abban maradtak. Az ipari munka is szünetel. A szükség szülte helyzetben, egymáson segítő, a be nem hivott ipari munkásokat, úgy hisszük, készséggel felhasználják azon nagyobb gazdák, akiknél a munka félben maradt, — aminek mint halljuk már többen is kifejezést adtak. E válságos helyzetben önmagán és embertársán is segít az, ki a kínálkozó alkalmat felhasználja.

Elmarad a vásár. A folyó hó 5-ikére tervezett tapolczai országos állatvásár, a fellépett száj és körömfájás miatt, elmarad. Csak zsvásár lesz.

Általános mozgósítás. Julius hó 31-én délután 5 órakor érkezett Tapolczára az általános mozgósítási rendelet, amelynek híre futó tűzként terjedt el a városban. A főszolgabírói hivatal bizalmi férfiakkal küldte ki a községekbe a rendeleteket. Az éj folyamán az egész járásban értesült a község a mozgósításról. A hadkötelesek lelkesedéssel fogadták a hírt, amely őket a szent haza érdekében harctérre szólítja.

Háboru esetre szóló életbiztosításokat azonnali érvénnyel köt a Triesti általános biztosító társulat. (Assicurazioni Generali)

Zab-, széna- és szalmaszállítás. A kisbéri m. kir. állami ménésparancsnokság árlejtést hirdet a ménésben elhelyezett idegen lovak részére 1914. évi november hó 1-től 1915. évi október hó 31-ig szükség-lendő mintegy 1200 métermázsza zab-, 2500 métermázsza széna, 3000 métermázsza rozs alomszalma és 300 métermázsza rozs zsupszalma szállítására. A versenytárgyalási nap folyó évi szeptember 3. Részletesebb felvilágosítással kívánatra a soproni kereskedelmi és iparkamara szolgál.

Soron kívül. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Horváth János tőrjei rom. kath. elemi népiskolai főtanítót buzgó és eredményes működéséért a III. fizetési osztály 1-ső fokozatából a II. fizetési osztály 3. fokozatába soronkívül előléptette.

A fürdők és a háború. A sok kellemetlen időjáráshoz, amely nagyon érezhető kárt okozott a fürdővendéglőknek és szállodásoknak, újabb csapás a háború kitérése és a vasúti menetrend megszorítása. A fürdővendégek legnagyobb része ott hagyva a fürdőt, megszakítva a nyaralást siettek haza; így a balatonparti fürdőhelyek leg-többjében igen kevés vendég maradt.

A kórház építését befejezték, a felszerelés nagy részben megérkezett és szükség esetében a háborúban megsérülteket már most is ellehetne benne helyezni. A kápolna építése is a befejezéshez közeledik, a jövő hét folyamán ez is elkészül, — a kórház környezetén a földgyengetési munkákat végezik. A kórház hivatalos megnyitása, ha azt a háborúban sebesültek elhelyezése nem sürgeti, szeptember elején lesz.

T. I. C. Hogy ez mi? Ez a TIC. Vagy még így sem értik? Érdemes pedig megtanulni, hogy a Tapolczai Ifjúsági Club is van. Érdemes azért, mert ha a jövő év nemzedék a hivatására oly szépen készül, mint az az ifjúság, amely ebbe az egyesületbe csoportosult, akkor minden okunk meg van a bizalomra. Középiskolai tanulókról van szó, akik a vakáció idejét nem léha semmivésnek, hanem a testedzés hasznos szórakozásának, a bajtársi összetartozásnak fejlesztésére, egymás megbecsülésére szánták. Oly cél ez, amely megérdemli, hogy követőiben többséget lássunk, mint a nagyok körében sem ritka egyetemesdi játék híveit, azt is, hogy szívesen pártul fogjuk, istápoljuk. A klub, hogy sporteszközök beszerzésére szánt tőkéjét gyarapítsa, mult hó 25-én este előadást is tartott, melyen ügyes szavazatok mellett, Molnár Ferenc néhány kis párbeszéd bohóságának vidám előadásával szórakoztatták a fiatal szereplők a közönséget, mely a zápor miatt gyerebb volt, mint a törekvő TIC megérdemelte. A szereplők Kemény Ernő, Wolf György, Böczi Antal, Gróf Imre, Müller Imre, Schwarcz Géza, Halász Imre, Freller Béla, Freller Pál, Kovács Károly, Mandl György, Lőránt Andor, Steiner Lajos, Székely Imre, Schwarcz Imre, Gál László, ugyszintén az egyetlen női szereplő: a bájos kis Vázsonyi Pirokska, egytől egyig a tölük telhető legjobbat nyújtották Vázsonyi Izidor régen kipróbált ügyes rendezése, vezetése mellett. Felülfizettek: Dr. Buzás Dezső 5 K, Cziffer Sándor 3 K, Ley József 2 K, Kálmán Ármin, Marton L. 1—1 K, Eibeschutz Adolf 40 f., Vermes N 20 f. Ehelyütt említjük meg, hogy a derék klub vezetői Schwarcz Imre, Steiner Lajos, Gál László, Stephaneck Pál, Hirsch Lajos.

A tapolczai kórházhoz építendő kápolna költségeihez kegyesek voltak még hozzájárulni: Takács Jenő 200 kor. Vida József Alsópáhok 20 kor. Éderer Nándorné 10 kor. Makkai Gézáné 2 kor. A berendezéshez Háfner Jánosné, Tóthné, Vache Fáni, Eöry Miklós, Eöry Béláné, Csigó Ferencz, Több polgárosszony Gulácsról, 1—1 vánkostollal. A kegyes adományokat hálásan köszöni a Kórház egyesület.

A munkaszünet felfüggesztése. A kereskedelmi miniszter a hadiállapotra való tekintettel a törvényes munkaszünetet az augusztus 2-ra és 9-re eső vasárnapokra s e vasárnapokat követő hétfői napok reggeli óráira mindennemű munkára, üzemre és elarusításra felfüggesztette.

Tüntetés a háboru mellett. Julius hó 28-án, kedden este mikor a hadüzenet híre Tapolczán elterjedt, oly lelkesedés fogta el a lakosságot, hogy néhány perc alatt nyolckilencszáz ember verődött össze a Szt-Háromságtéren éltetve a királyt, a német császárt és a háborút. Majd a Pannonia vendéglőben játszó cigányzenekarral fényfény mellett hazafias dalokat énekelve először a főszolgabírósg élment a tüntetők folyton szaporodó serege, hol Vázsonyi Izidor, Csányi József, majd visszajövet a főutcán dr. Buzás Dezső, végül a most már mintegy kétezer lelkes tüntető a plébánia elé vonult, a hol Ley József prépost-plébános tartott a tüntetőkhez lelkes beszédet, ahonnan visszatértek a Szt-Háromságtérre, itt Báthory József rendőrbiztos felhívása után a tüntetők szétoszlottak. Valóban megható volt a hazafias lelkesedés ily ünnepélyesen, méltóságos rendben, együttérzésben megnyilatkozó képe. Nem volt a szabadságharc óta ily igazi, hamisítatlan harci kedv mint most. Hazafias kötelesség, hazaszeretet, a nemzet becsületének megvédelmezése az a szentháromság, amely most minden igaz hazafit átjár.

Előléptetés és kitüntetés. A király Ódor Géza kir. tanácsos, zalaegerszegi pénzügyigazgatónak a miniszteri tanácsosi címet és az V. fizetési osztály jellegét díjmentesen adományozta. A népszerű pénzügyigazgató kitüntetése megyszerte általános örömet keltett. — Koller Sándor Veszprém vármegye alispánját a király sok évi kiváló szolgálata elismerésül a magyar királyi udvari tanácsosi címmel tüntette ki.

A közönség és a posta. Az elrendelt mozgósítás folytán az olyan magántáviratokat, melyek részben, vagy egészben titkos (összebeszél, betűjegyen vagy számjegyes) nyelven vannak szerkesztve, továbbá az olyan közértelemű nyelven szerkesztett magántáviratokat, melyek a kereskedelmi nyelven rövidített kifejezéseit, vagy kereskedelmi jelzéseit tartalmaznak, vagy amelyekben katonai vonatkozású adatok fordulnak elő, a posta- és távirad hivatalok nem vehetnek föl, ha pedig tévedésből mégis felvettek, nem továbbíthatnak és nem kézbesíthetnek.

Képviselőválasztók összeírása. Az új választói törvény alapján szavazatra jogosultak összeírását az alispán kiküldte bizottság Redl Gusztáv ny. polg. iskolai igazgató elnöksége alatt mult hó 29-én 30—31-én teljesítette Tapolczán, Badacsonytomajon és Nemesgulácson, mint a tapolczai szavazókerület jegyzőségeinek székhelyén. Az összeírás iránt városunkban elég élénk érdeklődés volt. A bizottság a jogosultság megállapításában a törvény rendelkezéseinek pontos betartása mellett igen liberálisnak mutatkozott s az újonnan jogosítottak jogosultságát az előfeltételeknek minden zaklatás nélkül való vizsgálata mellett derítette ki. Városunkban a szavazók összeállítása még be sem fejeződhetett mert az új szavazók nagy száma miatt az összeállítást az erre szánt egy napon elvégezni nem lehetett. Már most megállapítható azonban, hogy a szavazók előrelátható száma 900 körül lesz, akik között új jogsult mintegy 250, jórészt vasutas, továbbá iparos és keresk. alkalmazott, azonban a többi körjegyzőség területén is van 20-25% szaporulat. Bizonyosra vehetjük tehát, hogy Tapolczai szavazóinak állásfoglalása az új választás eredményére igen jelentős hatású lesz.

Véres harc folyt le Tapolczán július hó 31-én éjjel. Hosszu Gábor és társai megtámadták Sötét Lajos községi rendőrt és egy társát. A rendőrök többszöri felhívás után kénytelenek voltak fegyvert használni, mi közben Sötét Lajos rendőrt a támadók közé lött, kik közül Hosszu Gábor életveszélyesen megsebesítette. Minthogy mindkettő katonai kötelezettség alatt vannak, az általános mozgósítás után már a haditörvényszék fog leletük itélkezni.

Keszthely-hévíz-sümegei vasut. A kereskedelmi miniszterium kiadta az előmunkálati engedélyt Keszthelytől — Hévízen át — Sümegegéig vezető gőz-, esetleg villamosüzemű helyierdeku vasut építésére. Az előmunkálatok kezdetüket vették már oly irányban, hogy az engedélyesek egyike, Török mérnök, az érdekltséggel felvette a tárgyalások fonalát, amelylyel a hét folyamán az érdekelt községek nagy részével a törzsrészenyjegyzékek tekintetében eredményre is jutott. A vasuti terv szerint a vonal Hévíz és Keszthely között gőz- és villamosüzemre nyerne berendezést, amely utóbbi üzem természetesen a nyári forgalom hónapjaiban tartanék fenn. A tervet szerint Felsőmajornál fog elágazni a vasutvonal kétfelé. Az egyik ág Kiskeszthelyen át, Festetics-utca, Kossuth Lajos-utca, Andrassy-tér, Erzsébet-királyne-ut érintésével futna be Keszthely állomására; a másik ág, illetve a fővonal, a kórház mögött kerülné meg a várost és végződnék az állomáson. Az első vonal bonyolítaná le a villamosközlekedést és ezen öt megállóhelyre szolgálna a fel- és leszállás céljaira, szóval a személyforgalom lebonyolítására, melynek gyorsasága érdekében és különös tekintettel a városi és a Hévizet használó fürdőző közönségre, minden félórán közlekedő vonatpárokkal akarják a villamosüzemet megkezdeni önfejlesztő villamos áramu motorok beállításával, melyek épen ezért a városi villamteleptől függetlenül fognak működni.